

SEMINÁŘ O METODÁCH PRÁCE S BIBLÍ

v Praze, dne 31.3. 2001

Rut Brodská: Metody biblické práce v Nizozemí

Výchozí materiál: Evert Jonker, Aan het woord komen, Boekencentrum – Zoetermeer, 1999 2.vyd

Knihy se zabývá tím, jak nově oživit ‚staré poselství‘ bible pro sedmnáctileté a starší účastníky biblických hodin. Nejprve mapuje katechetickou situaci. Následně se zabývá vztahy mezi jednotlivými účastníky. Druhá rozsáhlejší část knihy nabízí nespočet metod, jak pracovat s biblí. Je zde rozpracováno jedenáct biblických textů tak, že slouží jako inspirace pro použití v biblických hodinách.

Hodiny nad biblickým textem pro jakoukoliv věkovou kategorii se po dlouhou dobu vesměs odehrávaly podle stejných pravidel. Katecheta si doma biblický text nastudoval a při hodině ho katechumenům převyprávěl. Tlumočil jeho význam:

biblický text, význam vymezen pro -> katecheta, ten předává daný význam -> katechumen

Schéma mapuje model OD(E) – K(E). Látka putuje od jednoho účastníka k druhému. Od toho, kdo ‚více zná‘, k někomu, kdo ‚ví méně‘. Tento model se zjevně podobá kázání. Chybí zde zpětná reakce katechumenů na text. Text sám by měl mít možnost přímo oslovit katechumeny. Katecheta by měl dostat příležitost se k textu vyjádřit osobně. Tři účastníci, kteří se v hodině setkávají, si nejsou partnery. Kdo pracuje tímto způsobem při hodinách s biblickým textem, může se v podstatě zaměřit pouze na jeden druh metod; a to na varianty v předávání biblického textu. V podstatě jde zde jen o jeden druh metod práce s biblí.

Jiný způsob práce s biblí vychází z toho, že bible je schopná mluvit a musí mluvit sama za sebe. Dále pak z toho, že katechetové a katechumeni se učí opravdu spolu a od sebe navzájem. A společně tak vytváří kruh kolem látky, textu. Tento model se zakládá na učení se v rozhovoru:

katecheta <-> biblický text <-> katechumen

katecheta <-> katechumen

Tři účastníci jsou si zde navzájem partnery. Navzájem se obohacují. Všichni jsou aktivně zapojeni; a přinášejí své pohledy na jádro věci, kterého se rozhovor týká. Každý zde má očividný přínos. Všichni tři odevzdávají cosi sami ze sebe. Přinášejí s sebou svůj svět, život nebo tomu můžeme říkat ‚zkušenost‘. V těchto biblických hodinách nejde jen o výklad biblického textu, látky, ale o to, aby se každý co nejaktivněji do rozhovoru zapojil. Aby každý z nich – bible, katecheta, katechumeni, aby každý měl možnost sám za sebe promluvit.

Při tomto způsobu práce lze použít různé metody, i začít od jakéhokoliv úhlu. Otázkou pak zůstává cíl té které hodiny. Je-li cílem např. text, nabízí se: formy převyprávění; meditace nad příběhem, asociace k jednotlivým slovům; podtrhování klíčových vět, jednajících postav; sledování času v příběhu; práce se symboly; porovnávání překladů; použití jiných pramenů z dotyčné doby; vžít se do jedné z postav; atd. Jsou-li cílem katechumeni nabízí se: druhy aktivit; psaní dopisu hlavní postavě z příběhu; hledání synonym a kontrastů ke klíčovým slovům, vyhledávání fotografií k příběhu, veršům; srovnávání namalovaných scén dle pořadí; hudební ztvárnění příběhu; kreativní činnost: s barvou, hmotou,....; dramatizace slova, části nebo celého příběhu; interwiev s hlavní postavou; opisem pozitivních a negativních dojmů z textu; atd.